

ikke, det vil være nogen Overdrivelse at sige, at i tidligere Tid og i en Tid, der ikke ligger langt tilbage, var det saadan, at den grønlandske Handels Direktion styrede alle de grønlandske Anliggender, og at man fra Administrationens Side kun meget lidt blandede sig ind i disse Forhold. Dette Forhold er nu sikkert betydelig forbedret. Administrationens Opmærksomhed er nu sikkert i en ganske anden Grad fæstet paa disse Forhold, og Administrationen kontrollerer sikkert nu i langt højere Grad end tidligere Handelens Direktion. Det er ikke min Mening, at den grønlandske Handels Direktion eller Direktør ikke skulde være besjælet af den bedste Villie til at styre de grønlandske Forhold saa godt som muligt. Men det er ganske klart, at saaledes som Stillingen nu er, er det en Stilling, som selv med den bedste Villie en enkelt Mand ikke kan beklæde uden meget let i alt Fald at blive ført paa Vildspor. Han skal baade lede Handelen, søge at faa Balance i Handelens Regnskab, hvilket jo i en Aarrække ikke har kunnet lade sig gøre, men hans Bestræbelse maa da gaa ud paa at skaffe et saa ringe Underskud som muligt. Men samtidig skulde han jo, naar Administrationen ikke har sin Opmærksomhed henvendt paa Forholdene, kontrollere sig selv, være sin egen Modstander, idet han selv skal sørge for at varetage Grønlandernes Interesser imod Handelens Interesser. Det er en Dobbeltstilling, som vilde være umulig næsten for ethvert Menneske, og det har ogsaa vist sig i mange Tilfælde, at der er opstaaet uheldige Tilstande. Skønt jeg erkender, at Forholdene nu ere noget forbedrede, er det dog beklageligt, at der ikke i Aar, saaledes som det almindeligt havde været ventet, fra Indenrigsministerens Side er fremkommet Forslag om en Adskillelse af Handel og Administration paa Grønland. Men jeg betragter det dog som et meget væsentligt Fremskridt, at der nu fra alle Sider synes at være Enighed om, at Handelen og Administrationen bør adskilles. Det var der ikke første Gang, jeg i dette høje Ting fremdrog disse Anliggender.

Jeg skal kun tillade mig ved et enkelt, men betydningsfuldt, Eksempel at paavise, hvor uheldigt det er, at der ikke er Adskillelse mellem Handel og Administration paa Grønland, og skal derefter ganske kort antyde, i hvilken Retning, jeg mener, at Reformerne bør gaa.

Det Eksempel, jeg skal fremdrage, angaar de grønlandske Pengemidler. Det

er nu klart, at naar Handelen giver Underskud, er der stor Fristelse for Handelen til at gøre sig Fordel paa Grønlandernes Bekostning, og naar Administrationen ikke i tilstrækkelig Grad har været opmærksom paa at afværge dette, kan det let lade sig gøre. Saadan som Forholdene have været, er det ogsaa i temmelig høj Grad kommet til at gaa ud over *Grønlandernes Særformue*. Ved de Forhold, jeg nu skal tillade mig at fremdrage, er der nok rettet noget af den ærede Indenrigsminister, men jeg ved ikke, og Offentligheden ved ikke, i hvilket Omfang der er rettet paa de uheldige Forhold, jeg skal tillade mig at fremdrage. Mine første Bemærkninger skulde derfor munde ud i at anmode Ministeren om at give fuld Besked om, hvorvidt der nu er rettet paa de mislige Forhold, jeg skal omtale. Det vil af tidligere Omtale her i Tinget være ærede Medlemmer bekendt, at der er en Art Selvstyre i Grønland, idet der er nogle Forstandskaber, der dels varetage Retsplejen deroppe og dels styre indenfor visse Grænser de kommunale Anliggender. I denne sidste Egenskab administrere Grønlandernes Forstandskaber visse Midler. Grønlanderne have nogle Midler, som de selv eje, som ere det grønlandske Samfunds Formue. Det første Grundlag herfor er de grønlandske *Hjælpekasser*. De ere saa gamle, at de bleve grundlagte allerede i 1785. De bleve tilvejebragte paa den Maade, at der blev fradraget Hvalfangerne en Del af deres Fortjeneste. Disse Midler maatte vedblive at være Grønlandernes, de grønlandske Hvalfangeres Ejendom. Disse Beløb vare ikke saamaa. Den sidste Opgørelse, der foreligger, er, saa vidt jeg ved, en Opgørelse, der er foretaget af Rink, og efter den var der 24,000 Kr. i den grønlandske Hjælpekasse i 1868, med Renter og Rentes Renter siden 1868 maa disse 24,000 Kr. — hvoraf der ikke med Rette er anvendt noget-og navnlig ikke anvendt noget med Grønlandernes Samtykke — være løben ret betydeligt op. Jeg skal senere paavise, hvorledes man har administreret disse Midler paa en for Grønlanderne højest uheldig Maade, saaledes at der desto værre i Øjeblikket er Udsigt til, at de maa betragtes som tabte. Jeg er imidlertid ikke i Tvivl om, at naar jeg har gjort Rede for Forholdet, vil den danske Stat anerkende sine Forpligtelser til at holde Grønlanderne skadesløse for disse Beløb. Jeg haaber, at den danske Stat vil anerkende sin lovlige Forpligtelse til at tilsvare det grønlandske Samfund de 24,000